CZĘŚĆ XL — № 94. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{9}{21}$ GRUDNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{8}{20}$ GRUDNIA.

Rozkaz dzienny CESARSKI *w Wydziale wojskowości, wydany w S.-Petersburgu, 6 Grudnia 1849.*

Za odznaczającą się służbę zostają podniesieni do rang: Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Dowodzący 2 dywizyą pieszą *Adlerberg 1*, z zatwierdzeniem Naczelnikiem dywizyi; Dowódzca 1 Uczebnej brygady karabinjerów *Bibikow 3*, z zaliczeniem do Armii; Dyrektor Piotrowskiego-Połtawskiego korpusu kadetów *Wrangel 1;* Vice-Dyrektor Departamentu Inspektorskiego Ministerstwa Wojny *Kriwopiszin;* Dyrektor Nowgorodzkiego hrabi Arakczejew korpusu kadetów *Głowacki;* trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków. — Dowodzący 8 dywizyą pieszą *Selwan*, z zatwierdzeniem Naczelnikiem dywizyi; Dowódzca 1 brygady 2 lekkiej dywizyi jazdy gwardyjskiej i pułku gwardyjskiego ułanów J. C. W. W. X. NASTĘPCY CESARZEWICZA, liczący się w orszaku J. C. Mości *Prietwitz 2*, oraz mianowany Jenerał-adjutantem J. C. MOŚCI i Dowódzcą 7 lekkiej dywizyi jazdy; Vice-Dyrektor Departamentu Kommissoryatskiego Min. Wojny *Nikiforow;* Dowodzący odwodową dywizyą 3 korpusu piechoty *Chotiaincow;* dwaj ostatni z zachow. dotychcz. obowiązków.—Zostający przy J. C. W. W. X. NASTĘPCY CESARZEWICZU *Jurjewicz*, z pozostaniem przy JEGO WYSOKOŚCI; Naczelnik Sztabu J. C. W. Głównego Naczelnika Wojskowych Zakładów Wychowania, Jenerał-adjutant *Rostowcow;* Kurator Moskiewskiego okręgu naukowego, Jenerał - adjutant *Nazimow 1;* obaj z zachowaniem dotychcz. obowiązków i tytułów.—Dyrektor Departamentu Artylleryi Ministerstwa Wojny *Jakowlew 2*, z zachowaniem dotychcz. obowiązków. — Do rangi Jenerał-majora, Pułkownicy: Pomocnik Jenerała 2 okręgu Oddzielnego korpusu Straży Wewnętrznej *Telegin;* z pułku strzelców Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabi Paskiewicza-Erywańskiego *Kowalewski 2;* obaj z uwolnieniem od służby, z mundurem i pensyą całkowitej gaży.—Z Uralskiego wojska kozaków *Bizianow*, z pozostaniem w témże wojsku; z korpusu Inżenjerów Osad wojskowych *Kreitschmar;* zostający przy Wojskowych Zakładach Wychowania *Deschen;* Dowódzca Zamojskiego garnizonowego bataljonu *Kulesza 1;* liczący się w jeździe hrabia *Schulembourg;* Naczelnik zdejmowania planów w korpusie Cywilnych topografów *Andrejewski 1;* ostatni pięciu z uwolnieniem od służby, z mundurem i pensyą całkowitej gaży.—Dowodzący przedtem odwodową brygadą 7 lekkiej dywizyi jazdy *Krause 1*, z zostawieniem w jeździe; Komendant twierdzy Alexandropolskiej, liczący się w jeździe *Buczkijew 1*, z zachowaniem tegoż obowiązku i z pozostaniem w Armii; liczący się w jeździe *Majłow*, z uwolnieniem od służby, z mundurem i pensyą całkowitej gaży; Dowódzca Jakutskiego pieszego pułku *Tołpyha;* Dowódzca pułku grenadyerów Generalissimusa Xięcia Suworowa, baron *Uxkull von Hildenbandt 1;* Dowódzca Wołyńskiego pieszego pułku von *Lein;* trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.—Deżurny Sztab-oficer Sztabu korpusu Żandarmów *Kucyński*, i ma zostawać przy Szefie Żandarmów; Członek Komitetu naukowego w Wydziale Jeneralnego Sztabu i Professor CESARSKIEJ Akademii Wojennej, ze Sztabu jeneralnego *Bołotow;* Dowódzca pułku pieszego Xięcia Pruskiego Następcy Tronu *Babkin;* obaj z zachowaniem dotychcz. obowiązków.—Z pułku Litewskiego gwardyi *Żytkow 2*, z zaliczeniem do korpusu grenadyerów i do Armii; Dowódzca 2 pułku Uczebnego karabinjerów *Matrasienko*, z zach. dot obow.; z bataljonu Saperów gwardyi *Politkowski 1;* Polowy Inżenjer, Budowniczy

twierdzy Iwangorodskiej *Avreggio 1;* obaj z zaliczeniem do korpusu Inżenierów, a ostatni z zachow. dotychcz. obowiązków. — Dowódzca Ekaterynburskiego pułku pieszego *Mitrino;* Dowódzca Ekaterynosławskiego pułku grenadyerów J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza *Stackelberg 1;* Dowódzca pułku karabinjerów J. C. W. W. X. Alexandra Alexandrowicza *Alechnowicz;* trzej ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków. — Pełniący obow. Naczelnika Sztabu Oddzielnego Orenburgskiego korpusu, ze Sztabu jeneralnego *Fanton de Verraion*, z zatwierdzeniem Naczelnikiem Sztabu; Pełniący obowiązki Dyrektora Pawłowskiego korpusu kadetów *Jazykow 4;* Pełniący obowiązki, Dyrektora 1 korpusu kadetów *Lichonin;* obaj ostatni ze starszeństwem, na mocy Najwyższego Manifestu 18 Lutego 1762 roku, z zatwierdzeniem Dyrektorami tychże korpusów.

Zostaje zatwierdzony: Pełniący obowiązki Jenerał-Gubernatora Wschodniej Syberyi i Dowodzący wojskami w niej rozłożonemi, Jenerał-porucznik *Murawjew 3*, Jenerał-Gubernatorem Wschodniej Syberyi, z pozostaniem Dowodzącym wojskami i w Armii. — Zostają mianowani, Jenerałowie-porucznicy, Naczelnicy Dywizyj: 7 lekkiej jazdy *Witte*, liczącym się w jeździe — 1 pieszej *Karniejew*, 9 pieszej *Lisiecki* Senatorami, z zaliczeniem do Armii — 17 pieszej *Niejołow*, Zasiadającym w Audytoryacie Jeneralnym Ministerstwa Wojny i z zaliczeniem do Armii.— Naczelnikami dywizyj: Zostający przy gwardyjskim korpusie piechoty *Klugi von Klugenau*, 9 pieszej — Naczelnik 5 dywizyi pieszej *Szczerbacki*, 17 pieszej — Dowódzca 6 pieszej brygady gwardyi i pułku Wołyńskiego gwardyi *Dowbyszew*, 1 pieszej — Dowódzca 2 pieszej brygady gwardyi i pułku Izmajłowskiego gwardyi *Ignatjew 3*, 3 pieszej — Dowódzca 5 brygady pieszej gwardyi i pułku Litewskiego gwardyi *von Ammont*, 6 pieszej. — Mianowani Dowódzcami brygad, Jenerał-majorowie, Dowódzcy pułków: gwardyjskiego strzelców baron *Sołowjew* 2 gwardyjskiej pieszej — Grenadyerskiego Cesarza Austryackiego *Łagoda 1*, 5 gwardyjskiej pieszej — Grenadyerskiego Króla Fryderyka Wilhelma III *Głuchow*, 6 gwardyjskiej pieszej, trzej ostatni z zachowaniem dowództwa pułków — 1 Uczebnego karabinjerów *Bazin*, 1 brygady 1 dywizyi grenadyerów — 4 Uczeb. karabinjerów *Czirkow*, 1 Uczebnej brygady karabinjerów — Selengińskiego pieszego *Roth 2*, 1 brygady 3 dywizyi pieszej — Tulskiego strzelców *Jurjew 1*, 2 brygady 1 dywizyi pieszej — Borodińskiego strzelców J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza *Schowert 1*, 2 brygady 16 dywizyi pieszej — Muromskiego pieszego *Bykowski 1*, 1 bryg. 7 dyw. pieszej — Nizowskiego strzelców *Dzieralew*, 1 bryg. 9 dyw. pieszej — Grenadyerskiego Króla Jmci Niderlandów *Iwaszencow*, 2 brygady 2 dyw. grenadyerów — Briańskiego strzelców *Siemiakin*, 2 brygady 6 dywizyi pieszej — Bugskiego ułanów *Rennenkampf 2*, 1 brygady 3 lekkiej dywizyi jazdy.

Jenerał-majorowie: liczący się w jeździe i przy Oddzielnym Kaukazskim korpusie *Roth 3*, mianowany Komendantem Tyflisu, z pozostaniem w jeździe. Dowódzca 2 brygady 16 dywizyi pieszej *Padejski* i Dowódzca pułku grenadyerów Arcyxięcia Franciszka-Karola *Lilje*, zaliczeni zostają do Straży Wewnętrznej.

Mianowani Dowódzcami pułków, Jenerał-majorowie: Dowódzca 2 brygady 2 dywizyi grenadyerów *Kozłow 1*, Izmajłowskiego pułku gwardyi — Dowodzący zapasowemi bataljonami 3 gwardyjskiej dywizyi pieszej, baron *Saltza 4*, Litewskiego gwardyi — Dowódzca 1 brygady 1 dyw. grenadyerów baron *Korff 3*, Wołyńskiego gwardyi — Dowódzca 1 Uczebnego morskiego ekwipażu *Kartłow*, 1 Uczebnego pułku karabinjerów.

— Przez tenże Rozkaz dzienny zostali, w liczbie innych, podniesieni do rang: Pułkownika, Sztab-oficer ze Sztabu jeneralnego w Departamencie Osad wojskowych, Podpułkownik tegoż Sztabu *Sztyrmer*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Rotmistrz pułku Konnej gwardyi, Fligel-adjutant J. C. Mości hrabia *Krejc*, z pozostaniem Fligel-adjutantem; Kapitan konnych Grenadyerów gwardyi *Żandr*; Rotmistrz pułku Grodzieńskiego huzarów gwardyi *Chełmicki;* — Rotmistrza, Sztabs-rotmistrz pułku Kirysyerów J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza: adjutant Główno-dowodzącego czynną Armiją xiążę *Golicyn*, i zaliczony do jeneralnego Sztabu *Gorecki*, obaj z pozostaniem: pierwszy adjutantem, a ostatni przy pomienionym Sztabie.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski z d. 2 Grudnia, Naczelnik 6 dywizyi pieszej, Jenerał-porucznik *Grabbe 2*, zaliczony zostaje do Straży Wewnętrznej.—Zaliczeni zostają do Armii, Jenerał-majorowie: Dowódzca 2 brygady 1 dywizyi pieszej *Hernett;* Dowódzca 1 brygady 7 dywizyi pieszej *Trussow* i Dowódzca 1 bryg. 9 dyw. pieszej *Kannabich*.— Zaliczeni zostają do jazdy, Jenerał-majorowie: Dowódzca 1 brygady 3 dywizyi jazdy *Kochanowicz*, i Dowódzca pułku ułanów J. C. Wysokości W. Xięcia Następcy Cesarzewicza *Kockiewicz*.—Otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą Dowódzca pułku Ukraińskiego strzelców, Jenerał-major *Sientuchow*.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej z dnia 24 Listopada, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Szambelan, Radzca Stanu xiążę *Dołgorukow*, najłaskawiej podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu i mianowany Członkiem Kommissyi prośb.

Przez Reskrypt Cesarski z dnia 23 Listopada, mianowany kawalerem orderu *Św. Stanisława 1 klassy*, Jenerał-major służby Królewsko-Portugalskiej, Dowodzący 2 dywizyą wojskową, Antonio *Padua da Costa*.

— N. Cesarzowa Jmć w dniu 5 bież. Grudnia raczyła mianować małżonkę Jenerał-adjutanta, Członka Rady Państwa, Annienkowa, panią Wierę *Annienkow*, Damą orderu św. Katarzyny 2 klassy.

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu z dnia 5 Grudnia, najłaskawiej mianowane Frejlinami N. Cesarzo-

wej panny: baronówna Marya *Korff*, xiężniczka Marya *Szyrińskoj-Szichmatow*, Marya *Tałyzin*, hrabianka Salomea *Hauke*, xiężniczka Katarzyna *Trubeckoj* i Anna *Curikow*.

— Przez takiż Ukaz najłaskawiej mianowani: Szambelanami Dworu Cesarskiego: Rzeczywisty Radzca Stanu *Bezobrazow*, urzędnik Biura Ober-Prokurorskiego w Rządz. Senacie, Radzca Stanu Kamer-junker *Bułyczew*. — Kamerjunkrami: Vice-Gubernator Ekaterynosławski, Radzca Kollegialny Mikołaj *von Wulf*; Assesorowie Kollegialni: Zarządzający tymcz. oddziałem Departam. Podatków i Poborów Mikołaj *Barokow*, Pełniący obow. Jarosławskiego gub. Prokurora Mikołaj *Siemionow* i urzędnik Minist. Sprawiedliwości Radzca honorowy Teodor *Weimarn*.

Gazeta Policyjna Moskiewska, w № 255 zawiera co następuje: *Od Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta hrabi Zakrewskiego.*

«Zamieszkały w Moskwie dymisyonowany Jenerał-porucznik, Jan syn Bazylego *Czertkow*, nie długo przed swym zgonem, w Lipcu 1848 roku, wręczył Jenerał-adjutantowi hrabi Zakrewskiemu 29,000 rubli srebrem bez wszelkiego kwitu, prosząc, iżby pieniądze te były użyte na cel, jaki przez niego Czertkowa, w czasie późniejszym będzie wskazany.

Po śmierci jenerała Czertkowa hrabia Zakrewski objawił o tem pozostałemu wnukowi nieboszczyka, Kamer-junkrowi Dworu Cesarskiego Dymitrowi, synowi Alexandra Czertkow, i wydawszy mu, na jego żądanie, 4,000 rubli sreb. na koszta pogrzebu, pozostające 25,000 r. sr. zatrzymał u siebie, do czasu otworzenia i zatwierdzenia zostawionego przez zmarłego testamentu.

Na zasadzie takowego testamentu, sporządzonego w Sierpniu 1847 roku, synowiec nieboszczyka, dymis. sztabs-kapitan, Alexander syn Dymitra Czertkow, odziedziczył same tylko nieruchome po stryju swym dobra, dalsze zaś mienie a wraz z niém i kapitały, oddane zostały do rozporządzenia Radzcy Dworu *Kuprjanow*, stosownie do wiadomej jemu woli testatora, który jemu też zlecił załatwienie wszelkich wydatków pogrzebu.

Jenerał-adjutant hrabia Zakrewski, uznając, że pieniądze, powierzone mu przez jenerał-porucznika Czertkowa w Lipcu roku 1848, prawie w rok po napisaniu testamentu, w bezwarunkowej ku niemu ufności nieboszczyka, bez wszelkiego pisemnego dowodu, bynajmniej nie należą do tych kapitałów, o których jest mowa w testamencie i które zostawione zostały do szafunku Panu *Kuprjanow*, i będąc przekonanym, że pieniądze takowe były przeznaczone przez Jenerała Czertkowa na cel dobroczynny, sądził być zupełnie zgodném z wolą zeszłego, który niegdyś był w służbie wojskowej, przyłączyć zostawioną przez niego summę do kapitału Izmajłowskiego wojskowego szpitalu (Богадѣльня), ustanowionego dla przytułku i opatrzenia zasłużonych i kalekich wojskowych, na co zapadło też zezwolenie N. Cesarza Jmci.

O tém hrabia Zakrewski uznaje za potrzebne ogłosić przez gazety, dodając, że pozostawione w jego rozporządzeniu, przez zeszłego Jenerał-porucznika Czertkowa 29,000 rubli srebrem, są przyłączone, według przeznaczenia, do kapitału szpitalu wojskowego i złożone na procent w Kassie Zachowawczej Moskiewskiej Rady Opiekuńczej Cesarskiego Domu Wychowania Podrzutków.»

Na zasadzie urządzenia zakładów Ogrodnictwa w Wydziale Ministerstwa Dóbr Państwa, Najwyżej zatwierdzonego w dniu 12 Maja 1847 roku, pozwala się do tych zakładów przyjmować na naukę uczniów o własnym koszcie ze wszelkich swobodnych stanów, oraz włościan obywatelskich, dla ukształcenia się w sztuce ogrodniczej i jedwabnictwie, co do tego ostatniego w takich zakładach, gdzie klimat czyni to podobném.

Przyjmowanie uczniów własnokosztnych, na zasadzie zatwierdzonych przez Ministerstwo Dóbr Państwa prawideł, dozwolone jest pod następnemi warunkami:

1.) Do Głównej (Odesskiej) Szkoły Ogrodnictwa, mającej na celu ukształcenie uczonych ogrodników z zupełnemi teoretycznemi i praktycznemi wiadomościami, uczniowie przyjmują się w miesiącu Sierpniu, na kurs czteroletni, z liczby młodych ludzi, którzy ukończyli kurs nauk w jednej ze szkół powiatowych, albo którzy z takowego kursu będą mogli złożyć examen. Opłata od każdego własnokosztnego ucznia, na całkowitém utrzymaniu w Szkole, wynosi 85 rubli srebrem rocznie.

2.) Do Szkół Ogrodnictwa drugiego rzędu, znajdujących się w Penzie, Astrachaniu, Ekaterinosławiu i Kiszeniewie i mających za przedmiot kształcenie praktycznych ogrodników do uprawy tak owoców jak i warzyw, uczniowie przyjmują się na kurs czteroletni, w miesiącu Październiku, ze wszystkich stanów swobodnych i z włościan obywatelskich, za złożeniem jedynie świadectw o ich pochodzeniu. Opłata za ucznia, za naukę i całkowite utrzymanie w Szkole, wynosi 50 rubli sreb. rocznie.

3.) Oprócz wyżej pomienionych warunków przyjmowania uczniów do Szkół Ogrodnictwa tak pierwszego jak i drugiego rzędu, ma się na względzie, iżby takowi mieli lat nie mniej jak 14 i nie więcej nad 17, byli zdrowego składu ciała i mieli znaki odbytej naturalnej lub szczepionej ospy. Opłata za uczniów ma być zawsze uiszczana za półroku z góry i nie oddaje się na powrót, chociażby uczeń z jakichkolwiek powodów opuścił Szkołę przed upływem półrocza, — i

4.) Do ogrodów trzeciego rzędu, lub do rozsadników drzew, znajdujących się w Symferopolu, Konstantynogrodzie (gub. Połtawskiej), Orle, Woroneżu i Wolsku (gub. Saratowskiej), przyjmują się młodzi ludzie, (nie młódsi jak lat 16, nie starsi nad 20), w charakterze uczniów-robotników, to jest, dla kształcenia się w Ogrodnictwie praktycznie, czyli

*

przez przypatrzenie się wszelkim robotom w ogrodzie, na dowolne termina, stosownie do umowy oddających z ogrodnikami. Na tejże zasadzie przyjmowani będą uczniowie-robotnicy i do Szkół: Główněj, 2 rzędu i do Cesarskiego Nikitskiego ogrodu (na południowym brzegu Krymu), ale oni nie mają być zmieszani z innymi uczniami, ani słuchać lekcyj w klassach, ani używać prerogatyw, zawarowanych dla innych uczniów, którzy ukończą kurs w Szkołach Ogrodnictwa, na mocy Układu Praw, Ustawy o miejskiém i wiejskiem Gospodarstwie artyk. 347.

Uczniowie-robotnicy wchodzący do zakładów Ogrodnictwa a) na skarbowém odzieniu, płacą za takowe 20 rubli srebrem rocznie i b) na własném odzieniu, nic nie płacą, a w obu przypadkach otrzymują żywność na równi z najętymi robotnikami.

Osoby, życzące umieścić chłopców na naukę w pomienionych Szkołach Ogrodnictwa lub hodowania drzew, na wyżej wyłożonych zasadach, mają się udawać wprost do zawiadujących takowemi zakładami, a mianowicie:

W Głównej Szkole Ogrodnictwa, do Pełniącego obowiązki Dyrektora takowej, Radzcy Honorowego Obniskiego.

W Cesarskim Nikitskim ogrodzie, (w gub. Taurydzkiej, pod miastem Jalta), do Dyrektora takowego, Assesora Kollegialnego Hartwiss.

W Szkołach Ogrodnictwa 2 rzędu, do Uczonych Ogrodników, jakoto: Penzeńskiej, do Kolleg. Sekretarza *Magzig;* Astrachańskiej, do P. *Eller;* Ekaterynosławskiej, do P. *Dunkel;* Bessarabskiej (w Kiszyniewie), do P. *Denging*.

W Ogrodach 3 rzędu, lub w rozsadnikach drzew, do Ogrodników, jakoto: w Wolskim rozsadniku (w gub. Saratowskiej), do ogrodnika *Pimonow;* w Orłowskim, do ogrod. *Stellinga;* w Woroneżskim do ogrod. *Bema;* w Chersońskim do ogr. *Iwanowa;* w Symferopolskim, do ogrod. *Panfiłowa;* w Konstantynogrodzkim, (w gub. Połtawskiej), do ogrod. *Steina*.»

KRÓLESTWO POLSKIE.

Najjaśniejszy Pan mianować raczył kawalerem orderu Św. Anny 3 klassy, Radzcę Honorowego Konstantego Stachowskiego, Kontrolera Administracyi Cesarskich Pałaców Belweder i Łazienki w Warszawie.

— Hr. Waldemar Jezierski, Porucznik Pułku Kawalergardów J. C. Mości, przeznaczony został na Adjutanta przy JO. Feldmarszałku Xięciu Warszawskim, Hrabi Paskiewiczu Erywańskim, Głównodowodzącym Armiją czynną.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

PRUSSY. *Berlin, 11 Grudnia.* Były Minister Uhden mianowany został Prezesem Trybunału appelacyjnego Wrocławskiego, na miejsce zmarłego P. Kuhn.

— Jenerał Möllendorff mianowany Dowódzcą piechoty gwardyjskiej.

— Gazeta *Spener* zapewnia, że w tej chwili zupełna zgoda panuje w Gabinecie we względzie zagadnienia Niemieckiego, albowiem naprzód Król Jmć zgodził się bezwarunkowo na zdanie P. Manteuffel i skłonił do tejże jednomyślności PP. Simons i von Heydt.

— Jedyna przeszkoda, która pozostaje do ustanowienia nowej władzy centralnej tymczasowej, ztąd pochodzi, że Arcyxiążę Wikaryusz wymaga koniecznie, iżby kraje Niemieckie, które przystały do konwencyi 30 Września, urzędowemi notami o tém go zawiadomiły, co przez Rządy kilku krajów uznawane jest za formalność nadpotrzebną.

FRANKFURT, *9 Grudnia.* W dniu 3 b. m. nowy projekt Konstytucyi został przyjęty przez Zgromadzenie Konstytujące większością 68 głosów przeciw 29.

ANGLIJA.

LONDYN, *8 Grudnia.* Z powodu zgonu Królowej Jmci Wdowy, Królowa panująca nakazała powszechną żałobę, która ma być przywdziana zaczynając od dnia 9 b. m. Pogrzeb Królowej Adelaidy odbędzie się 15 b. m. w Windsor.

— Sprawa, wytoczona w tutejszych Sądach przez Posła Neapolitańskiego, o dwóch okrętach, zbudowanych w Anglii na rzecz byłego Rządu rewolucyjnego Sycylijskiego, została osądzona na korzyść Rządu Obu Sycylij, ze względu, że pieniądze, zapłacone za te okręty, były własnością tego ostatniego Rządu.

— Donoszą z Liverpool pod dniem 2 Grudnia, że panujące tu od dni kilku znaczne mrozy popsuły telegrafy elektryczne, ścisnąwszy droty do takiego stopnia, iż takowe popękały się, i korrespondencye zostały przerwane między Liverpool i Birmingham.

— Okręt *Neptune*, ładowny przestępcami skazanemi na zesłanie i których wylądowaniu oparli się mieszkańcy Przylądka Dobrej Nadziei, odebrał rozkaz udania się do Ziemi van Diemen i wysadzenia tam zesłańców. Tymczasem Gubernator Przylądka zagroził mieszkańcom, iż ogłosi Prawo wojenne, jeżeli będą okazywali dalszy opor w dostarczaniu dla wojska i służby cywilnej przedmiotów potrzebnych do życia.

— Gazety Londyńskie donoszą, że siły morskie angielskie opanowały twierdzę Truxillo w stanie Honduras, w celu zmuszenia Rządu tej Rplitej do wypłacenia należności, od tego Rządu przypadającej kupcom angielskim.

FRANCYA.

PARYŻ, *8 Grudnia.* Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Prawodawczej, projekt P. Suvatier Laroche o zniesieniu kary śmierci został odrzucony 400 głosami przeciw 183.

7 b. m. Wniosek, pochodzący od stronnictwa Góry o udzieleniu Ministrowi Spraw Wewnętrznych kredytu 3 miljonów franków dla rozdania pomiędzy stowarzyszenia robotników, został odrzucony 399 głosami przeciw 188. Na

témże posiedzeniu sprawił niejakie podziwienie złożony przez Ministra Spraw Wewn. dekret Prezesa Bonaparte, odwołujący projekt prawa z żądaniem summ na ukończenie grobowca Napoleona w hotelu Inwalidów.

Na posiedzeniu 6 b. m., wniosek P. Fouquier d'Hérontel (patrz N. poprzedzający) został powtórnie przyjęty 442 głosami przeciw 206.

—

Przegląd Gwardyi Narodowej nie będzie miał miejsca w rocznicę 10 Grudnia. Jakkolwiek Prezes życzył sobie odbyć takowy przegląd, ustąpił jednak względom wyższej polityki, które przeciw tej demonstracyi były mu przełożone, i lekka słabość, którą był w tych dniach dotknięty i która już przeszła zupełnie, posłuży mu za pozor do odłożenia zapowiedzianego przeglądu na czas nieoznaczony.

— Prezes Rplitej ma, jak twierdzą, zamiar przywrócić na dawne posady, albo obmyślić nowe dla urzędników, którzy w centralnych i departamentowych zarządach byli wyrugowani przez Rząd tymczasowy po 24 Lutego. Z tych którzy po nich nastali, będą odprawieni wszyscy, którzy nie udowodnią zupełnej pod wszystkiemi względami zdolności.

— Monitor dzisiejszy zawiera spis dalszych modyfikacyj w zarządach Departamentowych. Dotąd jest już 43 prefektów, złożonych z urzędów lub przemieszczonych.

— Pomimo rocznicy obioru Prezesa 10 Grudnia, Izba Prawodawcza postanowiła, iż się zbierze na posiedzenie; wszakże rozprawami nad prawem o podatku od trunków zajmie się dopiero nazajutrz.

— Następny jest text depeszy telegraficznej od Wielkorządzcy Algeryi do Ministra Wojny:

Alger, 2 Grudnia.

«Zaatcha została zdobyta szturmem 26 Listopada, o godzinie 8 rano.

Bou-Zian i szeryf Si-Moussa-Bou-Amad, wraz z całą załogą od 700 do 800 ludzi, dali się wybić do ostatniego.

«Mamy od 30 do 40 zabitych, z których 3 oficerów, i około 150 rannych, z których 6 oficerów.»

— Piszą z Rzymu, 28 Listopada: «Jenerał Baragyay d'Hilliers daje coraz jaśniej postrzegać cel swego posłannictwa. Wszystkim, którzy się w sprawach udają do niego, odpowiada, że nie może się wtrącać do czynności Rządu Rzymskiego, któremu owszem obowiązany jest zapewnić największą swobodę. Dodał nawet, że jedynym celem jego missyi w Rzymie, jest uprzątnienie trudności, stających na przeszkodzie do powrótu Papieża.»

27 Listopada Jen. Baraguay d'Hilliers odjechał do Portici, zkąd miał wrócić do Rzymu na 2 Grudnia. Wszyscy są przekonani, że ta wycieczka ma za cel skłonienie Ojca świętego do corychlejszego powrótu. Mówią nawet, że Jenerał powiozł list, pisany w tym duchu do Papieża od Prezesa Bonaparte.

— Wojna między koryfeuszami Socyalizmu PP. Proudhon, Piotrem Leroux i Ludwikiem Blanc, w gazetach: *Voix du Peuple*, *République*, *Nouveau Monde*, doszła do największej zawziętości. Wiadomo, że ludzie tego wyznania gardzą wszelkiém umiarkowaniem w stylu, można więc sobie wyobrazić jak uprzejmie muszą do siebie przemawiać. Ale najcięższą obelgą, jaką na się zarzucają, jest to, iż jeden drugiemu zaprzecza prawa do nazywania się *Socyalistą*. Któż więc będzie mógł używać tego świetnego tytułu, jeżeli ani P. Proudhon, ani Leroux, ani Blanc nie są socyalistami? To daje nam miarę zgody i pokoju, jakieby panowały w *Rzeczypospolitej Demokratycznej i socyalnej*, jeżeliby ta się kiedykolwiek utworzyć dała.

HISZPANIJA.

MADRYT, *2 Grudnia*. Stan ciąży Królowej Jmci Izabelli II został urzędowie ogłoszony. Podług etykiety Dworu Hiszpańskiego, podobne ogłoszenie czyni się dopiero w trzecim miesiącu brzemienności. Królowa ukończyła dziewiętnasty rok życia w dniu 10 Października bieżącego roku.

— Donoszą, że Królowa Jmć Wielkiej Brytannii odwiedzi Gibraltar w ciągu przyszłego lata i będzie się widziała z Królową Hiszpańską.

— Nuncyusz Papiezki miał konferencyą z Ministrem Spraw Zagranicznych, z której się pokazuje, że Papież nie chce inaczej wrócić do Rzymu, jak pod strażą wojsk hiszpańskich. Życzeniem Ojca św. jest, iżby wojska te składały część załogi Rzymu, dopokąd wojska Rzymskie nie zostaną zupełnie uorganizowane. To życzenie ma za zasadę traktat Gaetski, którym zawarowano, że francuzi zajmą Civita-Vecchia i Spoletto, Austryacy Ankonę, a Hiszpanie i Neapolitańczycy wejdą do Rzymu. W tej chwili z pewnością twierdzą, że wojskom naszym przesłano rozkazy iżby pozostały we Włoszech.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *11 Grudnia*. Baron von Kübeck i jenerał Schönhals wyjechali do Frankfurtu, gdzie, jak wiadomo, mianowani są komisarzami od Austryi w Kommisyi federalnej.

PARYŻ, *10 Grudnia*. Dzień dzisiejszy, rocznica obioru P. L. N. Bonaparte na Prezesa Rplitej, odbył się najspokojniej, i nie odróżnił się niczém od dni zwyczajnych, gdyż nawet sądownictwa i władze Rządowe nie były zamknięte. Żaden ruch nie dał się widzieć w ludności Paryskiej; dziś wieczorem będzie miał miejsce wielki bal u Prefekta Sekwany, jutrzejsze więc gazety zdadzą o nim sprawę przed publicznością. Wczora Prezes Zgromadzenia Prawodawczego dawał ucztę dla Prezesa Rplitej; znajdowały się na niej wszystkie znakomitości polityczne i członkowie Ciała Dyplomatycznego, prócz Posłów Angielskiego i Hiszpańskiego; pierwszy nie przybył z powodu żałoby, ostatni z niewiadomej przyczyny.

— Wiadomości z Rzymu są zawsze tak sprzeczne, i nic z nich prawdopodobnego wyciągnąć nie można, ani we względzie powrótu Papieża, ani co do pozostania w Państwie Papiezkiém lub powrótu do kraju armii Hiszpańskiej.

(Wiadomości z Londynu nie zawierają interesu.)

(Journ. de S. P. Psz. Póln. R. I.)

ROZMAITOŚCI.

Mexykańskie Mumije. Gazeta *Texas-Star* pisze: «Odkryto ostatniemi czasy w okolicach Durango, w Mexyku, kilka tysięcy mumij. Były one w postawie siedzącej, spowite, obwiązane i ozdobione w ten sam sposób jak są mumije Egyptskie. Między niemi znaleziono także głowę statui, a przy niej puginał z krzemienia i paciórki różnokolorowe do noszenia na szyi, ułamki polerowanej kości, cieńkie elastyczne tkanie (może nasze dzisiejsze wyroby z kauczuku), obuwie skórzane, wyszywane i ozdobione, jak to, które dziś noszą indyanie amerykańscy, kości wężów i t. p. Dalsze w tym względzie poszukiwania doprowadzą może do tego, iż dla badaczy starożytności Ameryka zostanie drugim Egyptem. Bardzo podobna do prawdy, że jej zabytki okażą się śladami najdawniejszej cywilizacyi rodzaju ludzkiego i że przodkowie Montezumów są tém samém plemieniem, które zamieszkiwało wybrzeża Nilu.»

(Trudno jednak będzie dociec jak egypcyanie zdołali dostać się do Mexyku. My jesteśmy tego zdania, że Ameryka została zaludniona z dwóch stron: od Tybetu i Chin przez Japoniją i wyspy Kurylskie, i od Skandynawii przez Groenlandyą. Zresztą wiadomo, że pierwiastkowi mieszkańcy wysp Kanaryjskich, Guanchi, posiadali też sztukę balsamowania ciał, lecz zamiast uwijania ich w rozmaite tkanie na wzór egypcyan, zaszywali swe mumije w kozie skóry. Hiszpanie, po zajęciu tych wysp, znaleźli jeszcze wiele takich mumij; po otwarciu, wydawały one aromatyczny zapach, ale wprędce na proch się rozpadały. *Uwaga tłumacza.*)

Pies na drodze żelaznej. Pies niejakiego P. Hodgkinson, bogatego kupca w Matlock, w okolicach Bath, towarzysząc swemu panu, pokilkakroć przejechał się żelazną drogą z tego miejsca do stacyi Matlock-bridge, i, upodobawszy sobie ten sposób podróżowania, postanowił często używać go nieopowiednie dla odwiedzania przyjaciółki swego rodzaju, z którą zabrał znajomość gdzieś tam nieopodal od stacyi. Niechybnie więc codzień zabierał się do którego mógł wagonu w odchodzącym z Matlock pociągu, wysiadał gdzie mu było potrzeba i po skończonych odwiedzinach również niezawodnie wracał do domu z powracającym pociągiem; — co szczególna, że w tych wycieczkach nigdy się nie pomylił i nie zabrał się do przyśpieszonego pociągu (express train), który się nie zatrzymuje na stacyi Matlock-bridge.

Przez sprzeczność z tym instynktem, gazeta, z której to bierzemy, wspomina o jednej staruszce, zamieszkałej w Mulhausen, w Alsacyi, która była zwykła raz do roku odbywać z tego miasta podróż do Strasburga, co jej zabierało kilka dni czasu. Dała się nakoniec namówić do pojechania nowo-urządzoną koleją żelazną, nie widząc w tym sposobie podróżowania, jak tylko wygodę i taniość. Jakież było jej zadziwienie, gdy po dwóch godzinach jazdy ujrzała wieżę katedry Strasburskiej i, wysiadłszy, naocznie przekonała się, iż rzeczywiście przybyła do miasta, do którego za dni kilka dopiero zdążyć zamierzała. Przelękniona zaprzysięgła, że więcej nigdy nie wsiądzie do tego *piekielnego* powozu.

W roku 1500 potrzebowano zwyczajnie ośmiu dni dla przeniesienia zię z Mulhausen do Strasburga; w 1600, przy lepszém urządzeniu dróg, podróż ta odbywała się w dni sześć, w roku 1700 w dni cztery, w 1800 w dni dwa, dziś odbywa się *we dwie godziny*.

—

Nierozmyślne śluby. Jedna Amerykańska gazeta donosi o zawartym niedawno, w hrabstwie Gefferson, stanu Virginia, związku małżeńskim między P. John'em Ley, 85 letnim *młodzianem*, i Katarzyną Sargant, *panną*, liczącą 73 lat i 6 miesięcy. Państwo-młodzi znali się od lat 40, i kawaler, przez cały ten czas, stale ubiegał się o serce i rękę panny. Do tej wiadomości gazeta dodaje uwagę: «Co za płochość, i ileż to rada Franklina, dana jednemu młodemu człowiekowi, iżby się żenił jak najrychlej, napłodziła bied na tym swiecie! Oto mamy dwie nowe ofiary tej opłakanej skwapliwości.»

—

Klimat Kalifornii, spółczesnego Eldorado, wcale nie jest zdrowy, jak tego dowodzi wielka śmiertelność między szukającymi złota; przemysłowość amerykanów i tę okoliczność potrafiła na korzyść handlu obrócić. Gazety New-Jorkskie przytaczają, iż jeden z największych ładunków okrętowych, wyprawionych do Kalifornii ze Stanów, składa się wyłącznie z trumn. Przedsiębierca pogrzebów, P. John Mace, jest na czele tej wyprawy, która wielkie zdaje się obiecywać zyski.

—

W hrabstwie Westmoreland, we wsi Coniston w Anglii, żyje w tej chwili kobieta, mająca już pra-pra-wnuka, i tak zdrowa i czerstwa, iż jest wielkie podobieństwo, że się doczeka jeszcze jednego pokolenia.

Anglija w ogólności jest krajem, gdzie najliczniejsze może są przykłady długowieczności nadzwyczajnej. Przytoczymy tu tylko Tomasza Parr, który, mając 120 lat wieku, wszedł powtórnie w związki małżeńskie i przeżywszy 152 lata, pochowany, jedynie dla swej długowieczności, w Opactwie Westminster, gdzie są grobowce najznakomitszych ludzi Anglii.

—

W dniu 9 Listopada bieżącego roku, w ogrodzie posiadłości Walton, nad Tamizą, w bliskości Londynu, zebrano truskawki zupełnie dojrzałe na otwartém powietrzu. Podług zdania postrzegaczy, ma to zapowiadać surową i długą zimę.

Позволяется печатать. 8 Декабря 1849 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.